

<sida1>[646]

Till Herr Kyrkoherden L. L. Læstadius!

Af Kyrkoherdens predikan i anledning af Evangelium Annan dag Juhl och som börjas med Matth. 23 kap. 37. v. har jag genomläst så väl Lappska originalet som öfversättningen till svenska språket, hvilka bägge jag nu får återställa. Sagde genomläsning har öfvertygat mig derom, att originalet blifvit återgifvet, så vidt möjligt är, felfritt på det senare språket, så att innehållet icke undergått <sida2>[647] någon förändring. Man får och i denna predikan, likasom i den af Kyrkoherden författade och från trycket utkomna afhandlingen, kallad: Hålaitattem Ristagisa ja satte almatjah kaskan, det nöjet att finna Lappska språket i sin ursprungliga renhet och rikedom utan någon vidrig tillsats af obehöfliga främmande ord, som alldrig kunna blifva fullkomligt hemmastadda inom dess område, hvilket nöje man saknar i afseende på hittills utgifna böcker och skrifter för skogens barn. — Hvad predikans värde för öfrigt såsom andelig skrift och ämnad att utspridas bland fjellallmogen angår, torde mitt omdöme i så <sida3>[648] måtto vara öfverflödigt, emedan detta värde kan bedömas efter öfversättningen af svenska läsare och vid fråga derom, huruvida skriften förtjänar att tryckas eller ej. Jag anser mig dock uppmanad genom den närmare bekantskap jag varit i tillfälle att ega med samma allmoge för hvars andeliga väl kyrkoherden arbetar, att ingalunda afstyrka skriftens befordran till tryck; utan tvertom tillkännagifva min på öfvertygelse grundade önskan, att densamma snart måtte vara till finnandes i alla läsande Lappmäns och quinnors händer och på ett för dem ögonskenligt sätt beveka och afskräcka dem ifrån far<sida4>[649]liga afvägar, samt bereda deras öfvergång till andra med Christendomens anda förenliga tänkesätt och vanor. —

Pajala den 9de Januari 1841.
Fredr. Engelmark

[Obs! Detta inskrivna dokument innehåller 3 numrerade A4 sidor.]

<sida5>[654]

Till Herr Kyrkoherden L L Læstadius

Undertecknad få härmed äran intyga att, Herr Kyrkoherdens Lappska Predikan å annan dag juhl, är en ordagrann öfwersättning, från dess motsvarande Svenska och med afseende på Språkets skrif-sätt, enligare med Lapparnas eget uttal, än den wanliga Bok Lappska. Denna sistnämnde Lappska lånar dessutom ofta äfwen onödigtwis ord af Svenskan, hwilka <sida6>[655] Lapparna aldrig utan förklaring kunna förstå. Sådane främmande ord har Herr Kyrkoherden sorgfälligt undvikit. Innehållet, torde våre Högt uplyste Förmän wäl wetande förhållandet inom vår ort, enligt den Svenska Texten, bättre kunna bedöma än wi. Säkert är att hwarje rättskaffens Lärare, med smärta måste finna sig äga samma erfarenhet, som Herr Kyrkoherden, och det oagtadt Kongl. Majts Nådiga Förbud emot brennvins införsel i Lappmarken.

Gellivare den 2de junii 1841.

Gustaf Engelmark Henric Læstadius

[Obs! Detta inskrivna dokument innehåller 3 numrerade A4 sidor.]

<sid7>[650]

Till Herr Kyrkoherden L. L. Læstadius.

Det andliga Tal, Herr Kyrkoherden på Lappska språket författat, i anledning af Evangelium annan Dag Jul, och öfwersändt till presterskapet i Gelliware och Jockmock, med begäran om deras yttrande, öfwer detsammans innehåll och öfwerensstämmelse med Svenska originalet, har undertecknad — genomläst, och får me en, på sanning grundad öfwertygelse, vittsorda det, innehållet i alla afseenden fullkomligt öfwerensstämmer med svenska — <sid8>[651] predikans — och med hänsikt till den naivete och emphasis Lappska språket eger, att betekna och med starda drag skildra de, inom dess område varande föremål, vågar yttra det Lappska predikan, till och med möjligen öfwerträffar den Svenska, i kraft och sublimutveckling af ämnet. —

Hvad åter språket angår, är det i allo så rent och skönt, som Lappska-Folket i dessa församlingar kunna önska; i thy, att det fullkomligt instämmer med identiteten af dess kota Lappska, eller umgängesspråk, hvilket den wanliga Boklappska icke gör — ja, icke ens Lappska—Bibeln, som i flere hänseenden afwiker, ifrån det rena och oblandade språk, allmogen härstädes talar; hvarom jag, under utöfningen af Skolmästare-Tjensten härstädes, mer än en gång inhämtat en icke behaglig öfwertygelse. —

Accentuations—Läran är i Lappska, likaså nödig att iakttagas, som i andra språk, om folket annars skall förstå, hvad som läses eller talas — Denna har Herr Kyrkoherden på ett enkelt och lättfattligt sätt, anvisat genom de dubbla vocaler, som i de fleste ord antyda: circumflexus sine properispromenon[?]

Hwar och en i språket minder öfwad, kan genom <sid9>[652] läsning af detta Tal, både öfwa sig i uttalet, och att rätt accentera orden. — Är således ickemindre min, än hvarje rättsinnig medlems af Församlingen härstädes, — wördsamma begäran, att Herr Kyrkoherdens predikan, måtte ju förr desto heldre af Trycket utgå. —

Denna anhållan sker med hänsickt till, icke mindre dess uppbyggliga innehåll, än dess syftemål, neml: beredande af nykterhetsföreningar i Lappska församlingarne; hellst dessa föreningar äro i Lappmarken, om någorstädes, af högsta vigt och nödwändighet, till förekommande af mångas ofärd; till befordran af hela folkmassans, både timliga, andliga och ewiga wäl.—

Jockmock den 29:de October 1841.

Joh. Ullenius

—
Originalbrev / Domkapitlets i Härnösand arkiv / Landsarkivet i Härnösand /

[Obs! Detta inskrivna dokument innehåller 3 numrerade A4 sidor.]